

Міністерство освіти і науки України
Київський університет імені Бориса Грінченка

ДИТИНА

Освітня програма для дітей

від 2 до 7 років

Київ – 2020

Рекомендовано Міністерством освіти і науки України
(лист МОН України № 1/11-4960 від 23.07.2020 р.)

Науковий керівник проєкту:

В.О. Огнев'юк, ректор Київського університету імені Бориса Грінченка,
доктор філософських наук, професор, академік НАПН України.

Авторський колектив:

*Г.В. Беленька, О.Л. Богінч, В.М. Вертугіна, К.І. Волинець, Ю.О. Волинець,
Л.В. Гаращенко, Т.Ю. Головатенко, Н.М. Голота, О.А. Іваненко, І.І. Кара-
баєва, О.В. Коваленко, Л.В. Козак, І.В. Кондратець, С.Г. Кондратюк,
О.В. Котенко, О.Д. Літченко, О.В. Лобода, М.А. Машиовець, О.А. Половіна,
А.О. Прядко, Т.О. Пономаренко, І.Є. Товкач.*

Наукове редагування:

Г.В. Беленька, завідувач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інститу-
ту Київського університету імені Бориса Грінченка, доктор педагогічних
наук, професор.

Рецензенти:

С.М. Курінна, завідувач кафедри дошкільної освіти факультету дошкільної
освіти та практичної психології Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет», доктор педагогічних
наук, доцент;
Т.В. Мірошніченко, директор ЗДО № 669 м. Києва.

Експертизу здійснили:

Н.В. Гавриш, головний науковий співробітник лабораторії дошкільної
освіти і виховання ІПВ НАПН України, доктор педагогічних наук, про-
фесор;
Л.В. Гладун, методист вищої категорії Державного музею іграшки.

ЗМІСТ

Вступне слово. <i>В.О. Огнев'юк</i>	7
Пояснювальна записка. <i>Г.В. Беленька</i>	9
Родини вихованців і дитячий садок: єдність мети, варіативність засобів ...	13

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ВІД ДВОХ ДО СЕМИ РОКІВ**I. ІНВАРІАНТНА СКЛАДОВА**

ПЕРША МОЛОДША ГРУПА «КРИХІТКИ» (ТРЕТІЙ РІК ЖИТТЯ)	19
Особистість дитини: на що потрібно звернути увагу	19
<i>Вікові особливості психічного розвитку .....</i>	<i>19</i>
<i>Здоров'я та фізичний розвиток .....</i>	<i>28</i>
Організація життєдіяльності дитини	34
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	34
Екопростір розвитку дитини	36
<i>Предметний світ: що навколо мене .....</i>	<i>36</i>
<i>Соціальний світ: хто поряд зі мною .....</i>	<i>38</i>
<i>Природний світ: дитина у світі природи .....</i>	<i>40</i>
Гра дитини	43
Комунікативний розвиток особистості	48
Дитина у світі мистецтва	51
<i>Художньо-продуктивне образотворення .....</i>	<i>51</i>
<i>Літературне образотворення .....</i>	<i>54</i>
<i>Музика .....</i>	<i>57</i>
<i>Гра на дитячих музичних інструментах .....</i>	<i>61</i>
<i>Театральне образотворення .....</i>	<i>62</i>
ДРУГА МОЛОДША ГРУПА «МАЛЯТА» (ЧЕТВЕРТИЙ РІК ЖИТТЯ)	65
Особистість дитини: на що потрібно звернути увагу	65
<i>Вікові особливості психічного розвитку .....</i>	<i>65</i>
<i>Здоров'я та фізичний розвиток .....</i>	<i>74</i>
Організація життєдіяльності дитини	84
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	84
Екопростір розвитку дитини	87

Предметний світ: що навколо мене	87
Соціальний світ: хто поряд зі мною	89
Природний світ: дитина у світі природи	93
Гра дитини	98
Комунікативний розвиток особистості	103
Дитина у світі мистецтва	106
Художньо-продуктивне образотворення	106
Літературне образотворення	110
Музика	114
Гра на дитячих музичних інструментах	118
Театральне образотворення	121
СЕРЕДНЯ ГРУПА «ЧОМУСИКИ» (П'ЯТИЙ РІК ЖИТТЯ)	124
Особистість дитини: на що потрібно звернути увагу	124
Вікові особливості психічного розвитку	124
Здоров'я та фізичний розвиток	133
Організація життєдіяльності дитини	144
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	144
Екопростір розвитку дитини	148
Предметний світ: що навколо мене	148
Соціальний світ: хто поряд зі мною	150
Природний світ: дитина у світі природи	155
Гра дитини	163
Комунікативний розвиток особистості	168
Дитина у світі мистецтва	173
Художньо-продуктивне образотворення	173
Літературне образотворення	177
Музика	183
Гра на дитячих музичних інструментах	188
Театральне образотворення	190
СТАРША ГРУПА «ФАНТАЗЕРИ-МРІЙНИКИ» (ШОСТИЙ РІК ЖИТТЯ)	193
Особистість дитини: на що потрібно звернути увагу	193
Вікові особливості психічного розвитку	193
Здоров'я та фізичний розвиток	201
Організація життєдіяльності дитини	214
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	214
Конструювання	217
Екопростір розвитку дитини	221
Предметний світ: що навколо мене	221
Соціальний світ: хто поряд зі мною	223
Природний світ: дитина у світі природи	230

Гра дитини	238
Комунікативний розвиток особистості	244
Дитина у світі мистецтва	251
Художньо-продуктивне образотворення	251
Літературне образотворення	258
Музика	263
Гра на дитячих музичних інструментах	268
Театральне образотворення	270
«ДОСЛІДНИКИ» (СЬОМИЙ РІК ЖИТТЯ)	275
Особистість дитини: на що потрібно звернути увагу	275
Вікові особливості психічного розвитку	275
Здоров'я та фізичний розвиток	285
Організація життєдіяльності дитини	295
Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі	295
Конструювання	299
Екопростір розвитку дитини	301
Предметний світ: що навколо мене	301
Соціальний світ: хто поряд зі мною	303
Природний світ: дитина у світі природи	307
Гра дитини	314
Комунікативний розвиток особистості	319
Дитина у світі мистецтва	324
Художньо-продуктивне образотворення	324
Літературне образотворення	331
Музика	337
Гра на дитячих музичних інструментах	343
Театральне образотворення	345
Короткі нотатки на допомогу вихователю	351
Розвивальне середовище	351
Сучасні форми організації освітнього процесу	356
Якщо в групі дитина з особливими освітніми потребами	363
Рекомендації психолога щодо готовності дитини до школи	368

II. ВАРІАТИВНА СКЛАДОВА

Програма "TOP-TOP ENGLISH"	372
Дитяче експериментування та винахідництво	412
Шахи	416
Хореографія	419

СКЛАД АВТОРСЬКОГО КОЛЕКТИВУ,
ЯКИЙ ПРАЦЮВАВ НАД ПРОГРАМОЮ «ДИТИНА»

Науковий керівник проекту — *В.О. Огнев'юк*.
Вступне слово — *В.О. Огнев'юк*.
Пояснювальна записка — *Г.В. Беленька*.
Родини вихованців і дитячий садок: єдність мети, варіативність засобів — *І.В. Кондратець*.

ЗМІСТ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДІТЬМИ ВІД ДВОХ ДО СЕМИ РОКІВ

I. Інваріантна складова

Особистість дитини: на що потрібно звернути увагу

Вікові особливості психічного розвитку — *І.І. Карабаєва*.
Здоров'я та фізичний розвиток — *О.Л. Богініч, Л.В. Гаращенко*.

Організація життєдіяльності дитини

Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі — *О.В. Коваленко, М.А. Машовець, К.І. Волинець*.

Екопростір розвитку дитини

Предметний світ: що навколо мене — *О.Д. Літіченко*.
Соціальний світ: хто поряд зі мною — *Т.О. Пономаренко, О.Д. Літіченко*.
Природний світ: дитина у світі природи — *Г.В. Беленька, В.М. Вертугіна*.

Гра дитини — *С.Г. Кондратюк*.

Комунікативний розвиток особистості — *І.Є. Товкач*.

Дитина у світі мистецтва

Художньо-продуктивне образотворення — *О.А. Половіна*.

Літературне образотворення — *І.В. Кондратець*.

Музика — *О.А. Іваненко*.

Театральне образотворення — *О.А. Половіна, І.В. Кондратець*.

Короткі нотатки на допомогу вихователю — *І.В. Кондратець, Л.В. Козак, А.О. Прядко*.

II. Варіативна складова

Програма "TOP-TOP ENGLISH" — *О.В. Котенко, Т.Ю. Головатенко, О.В. Лобода*.

Дитяче експериментування та винахідництво. Шахи — *Ю.О. Волинець*.

Хореографія — *О.А. Іваненко*.

ВСТУПНЕ СЛОВО

Діти повинні виховуватися не для сьогоднішнього,
а для майбуття.

І. Кант

Програма «Дитина» — про покоління «Альфа», яке впродовж останнього десятиліття присутнє у нашому житті й дає змогу долучитися до його становлення. Ми не в змозі зупинити зміну поколінь, як і стрімкі зміни в житті суспільства, спричинені новими технологіями, але можемо зробити дуже багато в родині, дошкільних установах і суспільстві загалом для того, щоб змінити ставлення до дитинства як суб'єкта взаємин, щоб діти не витіснили нас передчасно зі свого життя.

Покоління «Альфа» — це діти цифрової ери, які вирізняються інтелектуальною та емоційною своєрідністю: їхній світ цінностей значною мірою підвладний онлайн-соціалізації, тому сучасні виклики життя є для них лише звичними умовами буття. У ситуаціях, де люди старшого покоління здатні впадати в паніку, вони залишаються спокійними і просто крокують уперед. Малюки трьох-чотирьох років успішно виконують завдання, які раніше використовували для тестування молодших школярів. Якщо раніше у дошкільників був добре розвинений наслідувальний рефлекс і вони намагалися повторювати дії за дорослим, то у сучасних дітей переважає «рефлекс свободи», тобто вони самі вибудовують стратегію своєї поведінки. Вони наполегливі й вимогливі, не терплять насильства, не чують вказівок і наказів дорослих, натомість мають високу самооцінку і власну філософію життя.

Освітня програма «Дитина» скерована на розкриття особливостей розвитку й світосприйняття сучасних дітей та знаходження шляхів до взаєморозуміння та взаємодії з ними.

Програма «Дитина» — про нову філософію педагогічної діяльності, у якій педагог — мотиватор особистісного розвитку дитини, а не хранитель стереотипів минушини; про встановлення рівноваги між чуттєво-духовними підходами й традиціями європейського раціоналізму щодо виховання зростаючого покоління; про розвиток морального мислення, почуття прекрасного, формування ціннісних орієнтирів, а на їх основі самоставлення й ставлення до світу; про сучасну гру дошкільнят і нові форми організації освітнього процесу, в основу яких покладено гру й педагогічне спілкування; про нові форми спів-

праці з батьками (батьківські школи і клуби, навчальні сайти й блоги, батьківські презентаційні меседжі й родинні бенефіси, плейбеки й вернісажі тощо); про художньо-продуктивне образотворення, яке вчить створювати різноманітні художні вироби й образи без опори на зразок, але на основі усвідомлення власних почуттів; про підготовку до НУШ у контексті формування життєвої компетентності дитини та розвитку базових якостей особистості.

Зміст всіх розділів Програми спрямований на задоволення потреб дитини в її сьогоденні й водночас на формування обріїв майбутнього через розвиток пізнавальних інтересів, емоційного інтелекту та комунікативних умінь. Серед освітніх завдань педагогам і батькам пропонуються такі: формувати уявлення про соціально схвалювані якості особистості як загальнолюдські цінності; формувати емоційно-ціннісне ставлення до себе та до інших людей; спонукати дітей до експериментування, виявлення творчості, ініціативності; розвивати пізнавальний інтерес до розмаїття світу природи; формувати вміння помічати красу та естетичну своєрідність природи у різні пори року, вчити насолоджуватися спогляданням тощо.

Програма «Дитина» призначена для педагогів закладів дошкільної освіти всіх видів, типів та форм власності. Їхня діяльність сьогодні має бути переорієнтована з питань забезпечення дітей знаннями й розширення світогляду на щоденне опрацювання пізнавальних та особистісних проблем, пошук можливих рішень у спільній діяльності, застосування умінь з урахуванням соціальних, міжособистісних і предметних контекстів, постійно змінюваних умов та викликів життя, що забезпечує досягнення взаєморозуміння з оточуючим світом і внутрішню гармонію.

Програма може стати помічником батькам у справі виховання, слугуючи орієнтиром у висвітленні інформації про світ природи й соціум, в освоєнні нових способів спілкування та спільної діяльності зі своїми дітьми. Корисними видаються підрозділи «Вікові особливості психічного розвитку», «Літературне образотворення», «Музика» та інші. Доречними є поради професіоналів у рубриках «Світ художнього тексту», «Літературно-розвивальний простір», «Твори для читання дітям», «Дитяча академія допитливого глядача», «Акторська студія», «Орієнтовна тематика творів для формування глядацької культури дітей», «Література на допомогу вихователям і батькам» тощо.

Для студентів і аспірантів спеціальності «Дошкільна освіта» Програма стане орієнтиром діяльності й саморозвитку, основою для здійснення власних спроб побудови нової моделі і програми розвитку дитини дошкільного віку.

Перше видання Програми «Дитина» відбулося у 1991 році. В освітньому просторі України вона діє майже 30 років, постійно оновлюючись і вдосконалюючись. Впродовж цього часу ми змінювались, вчили і вчилися дивуватися й мислити по-новому. Ми були і залишаємося разом з вами.

В.О. Огнев'юк,
науковий керівник проекту,
ректор Київського університету імені Бориса Грінченка,
доктор філософських наук, професор,
академік НАПН України

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

- ...головна виховання є: 1) благо родити;
- 2) зберегти пташеняті молоде здоров'я;
- 3) навчити вдячності.

За Г. Сковородою

Сучасне суспільне дошкільне виховання є первинною, а отже, базовою складовою системи безперервної освіти в Україні, яка характеризується динамічними процесами кількісних і якісних перетворень. Відбулася глибока трансформація у поглядах на роль освіти взагалі, місце дошкільної ланки в системі освіти, ставленні до дошкільного періоду життя й навчання дітей раннього віку, які володіють великими потенційними можливостями та природними ресурсами.

Пропонуючи педагогічній і батьківській спільнотам оновлену програму розвитку дітей від двох до семи років «Дитина», авторський колектив акцентує увагу читачів на тих факторах, що зумовили необхідність її оновлення. Насамперед це:

- рання інтелектуалізація дітей за рахунок розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, адже сучасні діти цифровий і реальний світ сприймають як дві частинки цілого;
- прийняття та впровадження в життя освітньої реформи «Нова українська школа» (НУШ);
- інтеграція української системи освіти у європейський освітній простір;
- посилення кризових явищ у різних сферах суспільного буття, що впливають на формування ціннісних орієнтирів дітей.

Оновлена Програма декларує зміну наявних шаблонів, стереотипів і установок меншовартісності дошкільної освіти й перетворення її на ефективний осередок модеративно-фасилітаторної допомоги дітям, батькам і педагогам.

Враховуючи означене вище, авторський колектив зробив акценти на:

- створенні в закладі дошкільної освіти позитивного, динамічно-го освітньо-ігрового простору для оптимізації творчого потенціалу дітей;
- взаємодії суспільного і родинного виховання;
- реанімації та збагаченні ігрової діяльності в освітньому процесі;
- розвитку емоційного інтелекту дитини на основі ознайомлення з мистецтвом;
- посиленні морально-етичного складника у змісті всіх розділів Програми;
- особистісно зорієнтованих засадах роботи вихователя з дітьми в інклюзивних групах;
- узгодженні змісту освітніх ліній із програмою першого класу НУШ.

У відповідь на виклики сучасного соціуму, зокрема орієнтир на soft skills (гнучкі навички) як інструмент олюднення освіти в технократичному суспільстві, та з метою підсилення ролі мистецтва у розвитку особистості дитини дошкільного віку й надання йому пріоритетного значення суттєво оновлено розділ «Дитина у світі мистецтва». Зміст образотворчої діяльності пропонується реалізовувати на основі технології образотворення. Із цим пов'язане оновлення й освітніх завдань, і змісту діяльності в підрозділі «Художньо-продуктивне образотворення» («Малювання — “free painting”», «Аплікація — конструктивне образотворення», «Ліплення — пластичне образотворення»). У підрозділі «Дитина у світі мистецтва» сфокусовано увагу на художньо-педагогічному спілкуванні з дітьми за змістом творчості українських і зарубіжних сучасних і класичних художників, а також митців з обмеженими можливостями.

Підрозділ «Літературна скринька» змінився на «Літературне образотворення». Повністю оновлений зміст і освітні завдання акцентують увагу на опрацюванні художніх текстів і їх рефлексії та передбачають низку форм роботи, спрямованих на формування свідомого читача. Значно розширено структурні компоненти («Світ художнього тексту», «Літературно-розвивальний простір», «Філософська година для дітей» та ін.); наведено перелік творів класичної та сучасної дитячої літератури для кожної вікової групи.

У підрозділі «Музика» оновлено репертуар, винесено окремо такий структурний компонент, як «Гра на дитячих музичних інструментах»,

оскільки передбачено, що означений вид діяльності має здійснюватися не лише музичними керівниками, а й вихователями.

Сучасний підхід задекларовано у підрозділі «Театральне образотворення». Уперше на допомогу практикам виокремлено вектори організації театралізованої діяльності — формування глядацької та виконавської культури; подано алгоритм долучення дітей до мистецтва театру (створення особливої атмосфери, яка забезпечує емоційний відгук; ознайомлення з театральними професіями). З'явилися також нові рубрики: «Академія свідомого глядача», «Театральні арабески», «Театральний простір», «Акторська студія». Акцент зроблено на розвитку особистісних якостей дітей засобом театального мистецтва та механізмі формування мистецької рефлексії.

У підрозділі «Соціальний світ» пріоритети надано формуванню медіаграмотності дітей дошкільного віку у сучасному соціальному освіті; економічному складнику формування життєвої компетентності дітей; праці як засобу взаємодії дітей і дорослих, що є запорукою успішної соціалізації; розвитку самостійності та лідерських якостей особистості як гарантії успіху в подальшому житті; правовій складовій, основою якої є формування відповідальності й розуміння своїх обов'язків з огляду на європейські цінності.

Підрозділ «Сучасні форми організації освітнього процесу» зорієнтовує практиків на новітні підходи до здійснення освітньої діяльності з дітьми дошкільного віку: «рефлексійне коло», «тематична мініатюра», «квест», «геокешинг», «гра-стратегія», «гра з вільними матеріалами», колекціонування та ін.

Скарбничкою практико-орієнтованої допомоги педагогам і батькам є підрозділ «Рекомендації психолога щодо готовності дитини до школи», який складений з урахуванням змісту НУШ і містить низку тестів готовності дитини до школи. У ньому підготовка до школи декларується не як уміння читати, писати та вирішувати навчальні завдання, а як ступінь готовності орієнтуватися у соціальних ситуаціях і набувати життєвого досвіду.

До варіативної частини програми додано розділ «Дитяче експериментування та винахідництво», який дозволить творчо й активно формувати пошуково-дослідницьку компетентність дитини, що стане запорукою освітньої діяльності в майбутньому.

Дорослі, які причетні до процесу становлення особистості дитини дошкільного віку, мають розуміти свою відповідальність перед майбуттям і сповідувати принцип лідерства служіння. Для цього наперед необхідно:

— сприймати дитину як вільну особистість, що потребує свободи як умови розвитку, саморозвивається в притаманних їй видах діяльності: ігровій, пізнавальній, практично-творчій тощо;

— бути партнером дитини у пізнанні самої себе, світу і себе у світі;

— забезпечувати емоційний комфорт, стан благополуччя й долучення до життя соціуму;

— створювати умови для індивідуалізації траєкторії особистісного розвитку, формування цінностей, особистісних якостей і життєвих компетентностей.

Нова Освітня програма для дітей від двох до семи років «Дитина», рекомендована Міністерством освіти і науки України, пропонує дорослим — вихователям і батькам дітей дошкільного віку — вибудувати освітній процес на основі врахування індивідуальних можливостей, здібностей і потреб дітей кожного вікового періоду. Її зміст є науково виваженим, однак це не заперечує можливість його варіювання залежно від темпу індивідуального розвитку дитини.

Г.В. Беленька

РОДИНИ ВИХОВАНЦІВ І ДИТЯЧИЙ САДОК: єдність мети, варіативність засобів

.....

Взаємодія з батьками — напрям діяльності закладу дошкільної освіти, який був і залишається одним із найважливіших і стратегічних. Якісне забезпечення освітнього процесу в закладі дошкільної освіти передбачає участь батьків як вірних і розумних союзників у справі навчання, виховання і розвитку дітей, адже процес самопізнання й самоствердження дитини, реалізація її творчого потенціалу в життєвій перспективі неможливі без означеного партнерства.

Враховуючи значні зміни в освіті та інституті батьківства, розміність ціннісних орієнтирів і традицій родинного виховання, зменшення часу, який виділяється на безпосереднє спілкування дорослих з дитиною та рівень психолого-педагогічної культури батьків, визначається мета освітньої програми — побудова алгоритму партнерської взаємодії з родинами на засадах особистісно зорієнтованого, гуманістичного, культурологічного й аксіологічного підходів.

Взаємодія — сумісна дія кількох суб'єктів, при якій результат дії одного з них впливає на інші, що змінює їхню динаміку.

Партнерство — спільна діяльність, яка ґрунтується на рівних правах і обов'язках, спрямована на досягнення спільної мети.

Для забезпечення ефективної взаємодії кожний партнер (заклад дошкільної освіти, батьки) має чітко виконувати свої функції.

Родина повинна:

- 1) давати дитині відчуття сім'ї та захисту, первинні уявлення та знання про себе, родину, оточення;
- 2) відігравати пріоритетну роль у формуванні базових цінностей у дитини;
- 3) бути осередком соціалізації дитини, створювати умови для формування навичок самостійності (самообслуговування) й уміння брати відповідальність на себе.

МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКТ ДЛЯ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА для дітей від 2 до 7 років «Дитина» розроблена відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (БКДО 2012 р.) і є комплексною варіативною програмою, в якій відображено вимоги до змісту дошкільної освіти. Зміст освітньої роботи з дітьми структуровано за принципом інваріантності та варіативності, що дає змогу відійти від традиційної системи занять, уможливорює інтеграцію різних видів діяльності та тісно пов'язано з реаліями життя, потребами та інтересами сучасних дітей. Завдання програми — представити зміст роботи з дітьми різних вікових груп, що відповідає їхнім віковим особливостям та узгоджений з концепцією і програмою НУШ. Основний акцент зроблено на етично-естетичній складовій освітнього процесу, яка сприяє формуванню основ ціннісних орієнтацій особистості та її духовному розвитку. Реалізація програмних вимог забезпечить належні умови для зростання здорової, щасливої, самодостатньої, творчої особистості.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ до Освітньої програми для дітей від 2 до 7 років «Дитина» є складовою нового методичного комплексу для закладів дошкільної освіти та батьків дошкільнят. У виданні розкрито концептуальний підхід до побудови освітньої роботи із сучасними дітьми дошкільного віку, представлено методи і прийоми реалізації завдань кожної освітньої лінії, надано зразки варіативних форм організації взаємодії дітей з іншими учасниками освітнього процесу, представлено нові форми роботи з батьками. Використовуючи методичні рекомендації, педагоги та батьки дошкільнят зможуть успішно формувати особистість дитини, забезпечивши їй комфортне, інтелектуально та емоційно насичене життя у період дошкільного дитинства. Методичні рекомендації зорієнтовано на втілення основних положень Базового компонента дошкільної освіти України (2012 р.) та завдань Освітньої програми «Дитина».

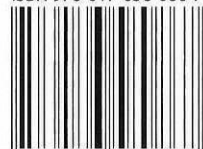
Для педагогів закладів дошкільної освіти, сімейних педагогів (гувернерів), батьків, студентів, аспірантів та викладачів закладів вищої педагогічної освіти.

Довідки за тел.: (044) 485-21-97,
050-221-29-44, 098-126-18-22
E-mail: Books.agroup@gmail.com

ISBN 978-617-658-086-7

9 786176 580867